

Vanhat puolueet UAD-hallituksessa. Mitä nykyisille puolueille tapahtuu UAD-hallituksen käyttöönoton jälkeen?

UAD-mallin tarkoituksena ei ole tuhota puolueita eikä vaientaa niiden kannattajia. Päinvastoin: toimivassa demokratiassa erilaisten näkemysten pitää päästä kuuluviin.

Puolueiden rooli kuitenkin muuttuisi olennaisesti. Nykyiset puolueet voisivat jatkaa toimintaansa puolueina tai muuttua esimerkiksi poliittisiksi kansalaisjärjestöiksi. Niiden valtionrahoitus kuitenkin päättyisi. Samalla puolueiden kustannukset vähenisivät huomattavasti, koska niiden ei enää tarvitsisi käydä nykyisen kaltaisia vaalikampanjoita tai ylläpitää yhtä raskasta puolueorganisaatiota.

Jos puolueella on riittävästi todellista kannatusta, sen pitäisi pystyä toimimaan jäsentensä ja tukijoidensa rahoituksella.

Suora ehdotuskanava hallitukselle

UAD-hallitukseen rakennettaisiin avoin ehdotuskanava, jonka kautta puolueet, järjestöt ja kansalaiset voisivat tehdä hallinnolle ehdotuksia.

Tämä olisi tärkeä osa UAD-mallin kansalaisdemokratiaa.

Toivottavaa olisi myös, että Suomeen syntyisi uusia järjestöjä kansalaisille tärkeiden asioiden ympärille. Yksi järjestö voisi keskittyä luontoon, toinen yrittäjyyteen, kolmas työntekijöiden asemaan, neljäs vanhusten hyvinvointiin ja viides vaikkapa lasten ja nuorten tulevaisuuteen.

Myös yksittäinen kansalainen voisi tehdä ehdotuksen. Suuremman painoarvon voisi kuitenkin luonnollisesti saada hyvin valmisteltu ehdotus, jolla on laajempi kansalaisten tai järjestöjen tuki.

Näin kansalaisen vaikutusmahdollisuus ei loppuisi vaalipäivään.

Pelkkä mielipide ei riitä

UAD-mallissa hallinnolle ei riittäisi pelkkä vaatimus: **”Avohakkuut pitää kieltää.”**

Ehdotuksessa pitäisi selvittää esimerkiksi: **Miksi? Miten? Milloin? Mitä se maksaa? Mitä sillä saavutetaan? Mitkä ovat haitat? Mitkä ovat vaihtoehdot? Ja miten ehdotus vertautuu nykyiseen käytäntöön?**

Ehdotuksen tekijän pitäisi siis mahdollisuuksien mukaan esittää myös oman ehdotuksensa kielteiset vaikutukset. Tämä on olennainen ero nykyiseen poliittiseen keskusteluun verrattuna. Tarkoituksena ei olisi myydä omaa aatetta mahdollisimman tehokkaasti, vaan löytää Suomelle mahdollisimman toimiva ratkaisu.

Ehdotusten taustalla olevat faktat tarkistettaisiin. Jos väitteet eivät kestä tarkastelua, ehdotus ei myöskään voisi edetä niiden varassa. Näin päätöksenteon lähtökohtana olisivat mahdollisimman hyvä tieto ja kokonaisvaikutukset – eivät puolueiden väliset valtataistelut.

Jokaisella puolueella on jotain annettavaa

Nykyisillä puolueilla on paljon osaamista ja myös hyviä ajatuksia, joita ei ole mitään syytä heittää hukkaan.

Vihreillä on esimerkiksi paljon osaamista ympäristöstä, luonnonsuojelusta ja ekologisesta kestävydestä.

SDP:llä ja vasemmistopuolueilla on pitkä kokemus työntekijöiden, pienituloisten ja heikommassa asemassa olevien ihmisten asioista.

Kokoomuksella, Keskustalla ja muilla puolueilla on puolestaan omia vahvuusalueitaan esimerkiksi yrittäjyydessä, taloudessa, maaseudussa ja aluepolitiikassa.

Myös Perussuomalaisten, RKP:n, Kristillisdemokraattien ja pienpuolueiden kannattajilla on näkemyksiä, jotka ansaitsevat tulla kuulluiksi.

UAD-hallituksessa ei kysytä ensin: **”Minkä puolueen idea tämä on?”**

Vaan kysytään: **”Onko tämä hyvä idea Suomelle?”**

Jos ehdotus hyödyttää Suomea ja suomalaisia ja kestää faktapohjaisen tarkastelun, sillä pitäisi olla mahdollisuus edetä riippumatta siitä, tuleeko se vasemmalta, oikealta, vihreiltä, keskustasta vai kokonaan politiikan ulkopuolelta.

Aatteellisuus ei yksin riitä perusteeksi

UAD-mallissa päätöksiä ei pitäisi tehdä vain siksi, että jokin ratkaisu sopii tiettyyn poliittiseen tai ideologiseen maailmankuvaan.

Jos esimerkiksi ehdotetaan fossiilisista polttoaineista luopumista tietyssä toiminnassa, perusteluksi ei riitä se, että sitä pidetään ideologisesti tai eettisesti oikeana.

Pitää selvittää kokonaisuus: Mitä muutos maksaa? Kuinka paljon päästöt todellisuudessa vähenevät? Mitä vaihtoehtoja on olemassa? Mitä vaikutuksia päätöksellä on yrityksiin, kuntiin, kansalaisiin ja Suomen kilpailukykyyn? Saadaanko käytetyllä rahalla jossakin muualla suurempi ympäristöhyöty?

Sama vaatimus koskisi myös kaikkia muita näkemyksiä – myös oikeistolaisia, konservatiivisia ja talousliberaaleja ehdotuksia.

Aate ei saa ratkaista. Tulosten pitää ratkaista.

Puoluekenttä voisi muuttua

UAD-malliin siirtyminen voisi luonnollisesti muuttaa myös nykyistä puoluekenttää.

Kun puolueiden tehtävänä ei enää olisi kilpailla hallitusvallasta, osa niistä saattaisi huomata olevansa niin lähellä toisiaan, ettei erillisille organisaatioille enää olisi tarvetta.

Esimerkiksi Kokoomus ja Keskusta voisivat halutessaan yhdistyä. SDP:n ja Vasemmistoliiton välillä voisi tapahtua samaa. Toiset puolueet saattaisivat haluta säilyttää nykyisen identiteettinsä.

Myös kokonaan uusia liikkeitä voisi syntyä. Suomeen voisi esimerkiksi muodostua nykyistä selvemmin talousliberaali tai oikeistolainen järjestö, joka edistäisi avoimesti yrittäjyyttä, markkinataloutta ja pientä julkista sektoria ilman ääriajattelua.

UAD:n ei kuitenkaan kuulu päättää, mitkä puolueet yhdistyvät tai millaisia järjestöjä Suomeen saa syntyä. **Sen päättävät kansalaiset itse.**

Puolueista vallankäyttäjistä ajatusten tuottajiksi

Tässä olisi ehkä koko muutoksen olennaisin kohta. UAD ei poistaisi poliittisia näkemyksiä yhteiskunnasta. Eikä sen pidäkään.

Sen sijaan puolueiden asema muuttuisi. Nykyisessä järjestelmässä puolue pyrkii saamaan mahdollisimman paljon valtaa, jotta se pystyy toteuttamaan ohjelmaansa. UAD-hallituksessa puolue tai järjestö pyrkisi tuottamaan **mahdollisimman hyviä ehdotuksia**, jotta ne läpäisevät avoimen ja faktapohjaisen arvioinnin.

Se olisi valtava kulttuurinen muutos: **vallan tavoittelusta ajatusten kilpailuun.**

Demokratia ei pääty – se laajenee

UAD-mallin perusidea ei ole tukahduttaa puolueita eikä ihmisten erilaisia mielipiteitä. Päinvastoin. Hyvässä demokratiassa pitää kuulla yrittäjää ja työntekijää, kaupunkilaista ja maaseudun asukasta, nuorta ja vanhaa, oikeistoa ja vasemmistoa, ympäristöliikettä ja teollisuutta.

Mutta niiden kaikkien yläpuolella pitäisi olla yksi yhteinen kysymys: **Mikä on kokonaisuutena parasta Suomelle ja suomalaisille?**

Myös itse UAD-hallituksen pitäisi olla jatkuvasti avoin parannuksille. Jos kansalaiset, järjestöt, asiantuntijat tai entiset puolueet löytävät siitä heikkouksia ja pystyvät esittämään paremman ratkaisun, järjestelmää pitää voida muuttaa. UAD-hallinto ei saa koskaan muuttua uudeksi jäykäksi järjestelmäksi, joka kuvittelee olevansa valmis.

Sen pitää olla **oppiva demokratia**. Maailma muuttuu. Suomi muuttuu. Teknologia muuttuu. Kansalaisten tarpeet muuttuvat. Myös hallintomallin pitää pystyä muuttumaan niiden mukana.

UAD ei siis tarkoita puolueiden äänen loppua. Se tarkoittaa puoluevallan loppua.

Ideat jäävät. Keskustelu jää. Erilaiset näkemykset jäävät. Mutta niiden tehtävänä ei enää olisi voittaa toisiaan.

Niiden tehtävänä olisi auttaa Suomea voittamaan.

”Demokratian voima ei synny siitä, että yksi voittaa ja muut häviävät, vaan siitä, että parhaat ajatukset voittavat – ja Suomi niiden mukana.” - ChatGPT